

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Województwa (...)
przeciwko K. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 sierpnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany K. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 sierpnia 2019 r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 15 marca 2019 r. uwzględniającego powództwo Województwa (...) o zwrot zaliczki wpłaconej na organizowaną przez pozwanego wycieczkę oraz zapłatę kary umownej z uwagi na odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie pozwanego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, iż w sprawie występują istotne zagadnienie prawne dotyczące charakteru prawnego umowy o usługę turystyczną, skutków odstąpienia od umowy z powodu częściowego niezrealizowania świadczenia, a zwłaszcza wzajemnych rozliczeń stron, w szczególności: Czy czynności operatora turystycznego podjęte przez niego przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, które skutkują możliwością skorzystania przez klienta ze świadczeń obejmujących usługę turystyczną, stanowią spełnienie świadczenia objętego umową i czy i w jakich warunkach operatorowi turystycznemu należy się zwrot wydatków w sytuacji odstąpienia od umowy w całości przez klienta. Drugie z zagadnień dotyczy wyjaśnienia pojęcia i znaczenia podzielności świadczenia w postaci usługi turystycznej i możliwości odstąpienia od umowy w całości ze względu na utratę znaczenia świadczenia usługi turystycznej a w szczególności, czy ocena ta powinna być dokonywana w stosunku do strony

zawierającej umowę o usługę turystyczną, czy w stosunku do korzystających uczestników wycieczki niebędących stroną umowy.

Odnosząc się do powołanej przez pozwanego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., trzeba mieć na względzie utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Pierwsze z postawionych pytań rozmija się z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w sprawie albowiem Sąd Apelacyjny przyjął, że nie było możliwe skorzystanie z wszystkich umówionych usług w umówionym czasie. Taka też była przyczyna odstąpienia od umowy przez powoda w związku z niepodstawieniem w dniu 6 czerwca 2018 r. o godz. 3:00 {...} autokarów” „wyjazd na wycieczkę o godz. 15:: nie zapewni mu realizacji ustalonego umową programu wycieczki” a „wykonanie {...} częściowe umowy {...} w nieodpowiednich warunkach, nie miałyby dla Zleceniodawcy znaczenia ze względu na właściwość zobowiązania i ze względu na zamierzony przez tę stronę cel umowy”. Jest przy tym oczywiste, że kwestie możliwości realizacji programu wycieczki i celu umowy podlegają ocenie strony zawierającej umowę o świadczenie usługi turystycznej ale z punktu widzenia osób mających uczestniczyć w wycieczce. O tym, czy ocena ta była usprawiedliwiona i uprawniała klienta do odstąpienia od umowy w całości bez wyznaczania dodatkowego terminu (art. 492 zd. 2 k.c.) decydują konkretne okoliczności faktyczne w każdej sprawie.

Zagadnienie podzielności świadczenia usługi turystycznej nie ma znaczenia w sprawie, albowiem jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny odstąpienie tylko od niezrealizowanego w terminie elementu umowy, który dotyczył przetransportowania uczestników wyjazdu do Węgier, czyniłoby niewykonalnym ze względu na właściwość zobowiązania pozostałą część stosunku prawnego, jaki dotyczył zapewnienia atrakcji w miejscu docelowym imprezy turystycznej.

Podobnie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje zagadnienie zwrotu nakładów poniesionych przez organizatora imprezy turystycznej. Wystarczy w tym względzie podnieść, że pozwany w przedmiotowym sporze nie zgłosił w tym zakresie żadnych żądań, które mogłyby wpłynąć na zasadność, czy wysokości zgłoszonych roszczeń powoda.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżącego przesłanka opisana w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98, 99 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.